

Lefel
2

MEINI PRAWF CYMERADWYO

Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd

Cynnwys

	<u>Tudalen</u>
Cyflwyniad	1
Strwythur y cymhwyster	2
Nodau ac amcanion y pwnc	3
Cynnwys y pwnc	3
Amcanion asesu	4
Cynllun asesu	4
Deilliannau	5
Cyflwyno cymwysterau i'w cymeradwyo	5
Gofynion rhesymeg	6
Gofynion gweithredol	7
Atodiad A	8

Mae hon yn **Ddogfen Reoleiddio** o dan **Amod B7** o'r *Amodau Cydnabod Safonol (Mawrth 2017)*¹: *Cydymffurfio â Dogfennau Rheoleiddio*.

¹ <http://qualificationswales.org/cymraeg/cyhoeddiadau/amodau-cydnabod-safonol>

Cyflwyniad

Mae'r ddogfen hon yn amlinellu'r meini prawf cymeradwyo ar gyfer cymhwyster Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd. Datblygwyd y rhain yn dilyn ymgysylltu â rhanddeiliaid, a oedd yn cynnwys grwpiau ffocws ac arolygon ar-lein. Mae'r meini prawf cymeradwyo hyn yn cynnwys y gofynion y mae'n rhaid i gorff dyfarnu eu bodloni wrth ddatblygu manyleb a deunyddiau asesu cymhwyster Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd .

Cynlluniwyd y cymhwyster hwn i'w gyflwyno mewn amrywiaeth o leoliadau gan gynnwys dysgu seiliedig ar waith, addysg bellach ac ysgolion. Mae'r cymhwyster hwn yn bennaf ar gyfer y rheini sy'n gweithio, neu sy'n chwilio am waith, ym maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol.

Pan fo'n briodol, dylai'r cymhwyster hwn alluogi dysgwyr i ddatblygu sgiliau trosglwyddadwy, gan gynnwys sgiliau cyfathrebu, llythrennedd, cymhwysedd digidol a rhifedd.

Daw'r meini prawf cymeradwyo yn y ddogfen hon i rym o fis Mai 2018.

Ym mis Mawrth 2017, cyhoeddodd Cymwysterau Cymru benderfyniad i gyfyngu ar gyfres newydd o gymwysterau ym maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol a Gofal Plant² i'w haddysgu ar raglenni dysgu a ariennir gan arian cyhoeddus yng Nghymru. Mae'r gyfres hon yn cynnwys y cymhwyster Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd .

Cyfyngir ar yr holl gymwysterau yn y gyfres am gyfnod o bum mlynedd o 1 Medi 2019 er mwyn sicrhau mai dim ond un fersiwn ohonynt sydd ar gael. Mae hyn yn golygu mai dim ond un corff dyfarnu a all ddyfarnu pob cymhwyster. Yn dilyn proses gaffael deg a thryloyw a gynhaliwyd rhwng mis Ionawr 2017 a mis Awst 2017, mae Cymwysterau Cymru wedi llunio contract â chonsortium sy'n cynnwys City and Guilds of London Institute a CBAC i ddatblygu a chyflwyno'r holl gymwysterau yn y gyfres.

Dim ond cymhwyster sy'n bodloni'r holl ofynion a nodir yn y ddogfen hon, ynghyd â'r rhai a nodir yn yr *Amodau Cydnabod Safonol*³ y bydd Cymwysterau Cymru yn ei gymeradwyo. Wrth ddatblygu'r cymwysterau i fodloni'r gofynion hyn, rhaid i gyrff dyfarnu ystyried *Fair Access by Design*⁴ (cyhoeddiad Saesneg yn unig). Rhaid i'r corff dyfarnu a gomisiynwyd hefyd fodloni'r holl ofynion a nodir yn y *contract consesiwn a*

² <http://qualificationswales.org/media/2534/230517-determination-to-restrict-hsc-final-w.pdf>

³ <http://qualificationswales.org/cymraeg/cyhoeddiadau/amodau-cydnabod-safonol>

⁴ <http://gov.wales/docs/dcells/publications/150727-fair-access-by-design-en.pdf>

Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd

ddyfarnwyd yn ystod camau datblygu, cymeradwyo, gweithredu a chyflwyno'r cymhwyster.

Rhaid i gynnwys pwnc y cymhwyster hwn ymwneud â *Fframwaith Sefydlu Cymru Gyfan*⁵.

Pan fo gofynion y Meini Prawf Cymeradwyo Pwnc a nodir yn y ddogfen hon yn wahanol i'r rhai a nodir yn yr *Amodau Cydnabod Safonol*, y gofynion yn y ddogfen hon fydd drechaf.

Strwythur y cymhwyster

1. Rhaid i fanyleb Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd gynnig ardstiad o gymhwyster o 300 neu 500 o Oriau Dysgu dan Arweiniad (GLH) i ddysgwyr a bydd angen ei diffinio o ran Cyfanswm Amser Cymhwyso (TQT) a chredyd.
2. Rhaid i Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd alluogi dysgwyr i ddilyn llwybr sengl neu'r ddau lwybr. Rhaid i un o'r canlynol ymddangos ar dystysgrifau fel teitl y cymhwyster:
 - 2.1. Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd (Oedolion); ar gyfer y llwybr oedolion;
 - 2.2. Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd (Plant a Phobl Ifanc); ar gyfer y llwybr plant a phobl ifanc;
 - 2.3. Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd (Oedolion a Phlant a Phobl Ifanc); ar gyfer y ddau lwybr.
3. Rhaid i gynllun Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd sicrhau'r canlynol:
 - 3.1. bod y deiliant a gyflawnir yn adlewyrchu'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth a ddangosir yn yr asesiadau;
 - 3.2. y gellir cymharu'r cymhwyster â chymwysterau ar yr un lefel ledled y DU.

⁵ https://gofalcymdeithasol.cymru/cms_assets/file-uploads/AWIFHSC-Intro-and-Guidance-Cymraeg.pdf

Nodau ac amcanion y pwnc

4. Rhaid i fanyleb Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd alluogi dysgwyr i wneud y canlynol:
 - 4.1. datblygu eu gwybodaeth am yr egwyddorion a'r gwerthoedd craidd sy'n ategu ymarfer ym maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol, a'u dealltwriaeth ohonynt;
 - 4.2. datblygu eu gwybodaeth am ffyrdd o weithio yn y sectorau Iechyd a Gofal Cymdeithasol, a'u dealltwriaeth ohonynt;
 - 4.3. datblygu gwybodaeth a dealltwriaeth sy'n llywio ymarfer effeithiol ym maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol;
 - 4.4. meddu ar y wybodaeth a'r ddealltwriaeth graidd i'w helpu i symud ymlaen er mwyn astudio ymhellach neu weithio ym maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol.

Cynnwys y pwnc

5. Rhaid i gynnwys manyleb Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd adlewyrchu nodau ac amcanion y pwnc.
6. Rhaid i fanyleb Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd gynnwys y cynnwys gorfodol a nodir yn *Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Cynnwys Craidd (Atodiad A)*. Bydd y cynnwys hwn yn ffurfio 100% o gynnwys holl lwybrau'r cymhwyster.
 - 6.1 Mae unedau 1 i 3 o *Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Cynnwys Craidd* yn orfodol ar gyfer y llwybr Oedolion a'r llwybr Plant a Phobl Ifanc.
 - 6.2 Mae unedau 4 a 5 *Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Cynnwys Craidd* yn orfodol ar gyfer y llwybr Oedolion yn unig; Mae Adrannau 6 a 7 (Grŵp C) yn orfodol ar gyfer y llwybr Plant a Phobl Ifanc yn unig.
 - 6.3 Mae pob uned *Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Cynnwys Craidd* yn orfodol ar gyfer y llwybr Oedolion a'r llwybr Plant a Phobl Ifanc.

Amcanion asesu

7. Rhaid i'r asesiad o'r wybodaeth a'r dealltwriaeth sy'n ofynnol yn y manylebau dargedu'r amcanion asesu canlynol yn unol â'r pwysoliadau a nodir:

Amcan	Gofynion	Pwysoliadau
AA1	Dangos gwybodaeth am gysyniadau, gwerthoedd a materion allweddol ym maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol, a dealltwriaeth ohonynt.	O leiaf 50%
AA2	Cymhwysu gwybodaeth am gysyniadau, gwerthoedd a materion allweddol ym maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol, a dealltwriaeth ohonynt, mewn cyd-destunau perthnasol.	O leiaf 40%

Rhesymeg ofynnol: wrth gyflwyno'r fanyleb i'w chymeradwyo, bydd angen i'r corff dyfarnu esbonio sut mae pwysoliadau terfynol yr amcanion asesu wedi cael eu penderfynu, a nodi hefyd a fyddant yn rhai penodol dros oes y cymhwyster neu'n amrywio yn ôl y gyfres.

Cynllun asesu

8. Bydd Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd yn gymhwyster llinol.
9. Rhaid ymdrin â holl gynnwys y pwnc yn yr asesiadau dros oes y fanyleb.
10. Bydd 80% o Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd yn cael ei hasesu'n fewnol, a bydd 20% yn cael ei hasesu'n allanol.
11. Bydd yr asesiad allanol:
 - 11.1. yn cynnwys arholiad amlddewis terfynol;
 - 11.2. yr un mor heriol i bob dysgwr, beth bynnag yw'r llwybr sy'n cael ei ddilyn;
 - 11.3. yn rhoi'r cyfle i ddysgwyr ddangos eu gwybodaeth am elfennau gwahanol o'r cymhwyster, a'u dealltwriaeth ohonynt, yn sgîl dilyn y cwrs astudio llawn ar gyfer y cymhwyster hwnnw.

12. Bydd yr asesiad mewnol:

12.1. yn cynnwys tasg dan reolaeth ar gyfer pob uned y bydd ei hansawdd yn cael ei sicrhau'n allanol ar ôl i bob tasg gael ei chwblhau;

12.2. yr un mor heriol i bob dysgwr, beth bynnag yw'r llwybr sy'n cael ei ddilyn;

12.3. yn nodi'r math o dystiolaeth i'w chasglu a faint o dystiolaeth sydd ei hangen at ddibenion asesu.

13. Rhaid i'r mathau o gwestiynau yn yr asesiadau roi'r cyfle i ddysgwyr roi cymysgedd o atebion byr a hirach.

14. Rhaid i gynlluniau marcio asesiadau nodi sut mae'r marciau sydd ar gael ar gyfer pob cwestiwn neu dasg asesu yn gysylltiedig â'r amcanion asesu.

15. Rhaid i gyfleoedd asesu ar gyfer Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd fod ar gael yn ôl y galw.

16. Nid yw manyleb Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd yn nodi sawl gwaith y gellir ail-sefyll yr asesiadau.

Deilliannau

17. Bydd dysgwyr sy'n cwblhau pob asesiad gofynnol o fewn *Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd* yn cael tystysgrifau.

Cyflwyno cymwysterau i'w cymeradwyo

18. Wrth gyflwyno cymhwyster i Cymwysterau Cymru i'w gymeradwyo, rhaid i'r corff dyfarnu ddarparu dogfen fanyleb, deunyddiau asesu enghreifftiol ar gyfer pob uned/cydran a dogfen esboniadol sy'n esbonio'r rhesymeg dros nodweddion cynllunio allweddol y cymhwyster arfaethedig (dogfen resymeg).

Gofynion rhesymeg

19. Diben y ddogfen resymeg yw cynorthwyo'r broses o adolygu a chymeradwyo cymhwyster, ac ni fwriedir iddi gael ei chyhoeddi.
20. Rhaid i'r ddogfen resymeg esbonio'r canlynol:
 - 20.1. strwythur y cymhwyster, a'r rhesymau dros strwythuro'r cynnwys yn y ffordd honno;
 - 20.2. dull asesiadau mewnol ac allanol o ymdrin â'r cynnwys dros amser;
 - 20.3. y strwythur asesu, gan gynnwys nifer yr unedau/cydrannau asesu, pwysoliadau, y broses dyrannu marciau a hyd yr unedau/cydrannau asesu hynny;
 - 20.4. sut y caiff yr amcanion asesu eu dehongli lle y bo'n berthnasol, a sut y penderfynwyd gwasgaru amcanion asesu ar draws ac o fewn y cwestiynau asesu;
 - 20.5. cynllun deunyddiau asesu enghreifftiol, gan gynnwys y math a'r amrywiaeth o dasgau asesu sydd wedi'u cynnwys ym mhob cydran a'u perthynas â'r amcanion asesu;
 - 20.6. cynllun cynlluniau marcio a sut y cânt eu defnyddio;
 - 20.7. sut y bydd asesiadau allanol yn cael eu cynnal yn ôl y galw;
 - 20.8. sut y cafodd y gofyniad i gynnwys safbwynt Cymreig ei fodloni a sut mae'r dull gweithredu yn briodol i'r pwnc;
 - 20.9. y prosesau a ddefnyddir i osod a chynnal safonau yn yr asesiadau;
 - 20.10. y prosesau cynllunio a ddefnyddir i ddyfarnu'r cymhwyster, gan gynnwys rhesymeg dros y ffiniau arfaethedig ar gyfer pob cydran ac ar gyfer y cymhwyster ar y cyfan.

Gofynion gweithredol

21. Rhaid i'r fanyleb nodi'r gofynion gwybodaeth a chymhwysedd ar gyfer aseswyr, aswirwyr ansawdd mewnol ac aswirwyr ansawdd allanol.
22. Rhaid i fanyleb y cymhwyster gynnwys gwybodaeth benodol am ofynion gweithredol, gan gynnwys:
 - 22.1. cofrestriadau;
 - 22.2. sicrhau ansawdd;
 - 22.3. prosesau asesu allanol.

Atodiad A

D.S. Nid yw rhifau'r adrannau yn ddilyniannol gan eu bod yn cael eu trefnu i ddangos llwybrau.

Llwybr	Uned	Deilliannau
Plant a phobl ifanc	Uned 2: Egwyddorion a gwerthoedd iechyd a gofal cymdeithasol (Plant a phobl ifanc)	2.1 Deddfwriaeth, polisiau cenedlaethol a Chodau Ymddygiad ac Ymarfer 2.2 Dulliau gweithredu sy'n seiliedig ar hawliau 2.3 Dulliau gweithredu sy'n canolbwyntio ar y plentyn 2.4 Cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant 2.5 Cymryd risgiau cadarnhaol 2.6 Cydberthnasau cadarnhaol a ffiniau proffesiynol 2.7 Cyfathrebu 2.8 Y Gymraeg a diwylliant Cymraeg 2.9 Dulliau gweithredu cadarnhaol i gwtogi ar arferion rhwystrol ym maes iechyd a gofal cymdeithasol 2.10 Newid a phontio ym maes iechyd a gofal cymdeithasol 2.11 Myfyrio
	Uned 4 : Iechyd a Llesiant (Plant a phobl ifanc)	4.1 Llesiant 4.2 Ffactorau sy'n effeithio ar iechyd a Llesiant 4.3 Amgylcheddau cadarnhaol ar gyfer iechyd, llesiant a datblygiad plant a phobl ifanc 4.4 Chwarae 4.5 Lleferydd, iaith a chyfathrebu 4.6 Anghenion cymorth ychwanegol 4.7 Cyngor, arweiniad a chymorth 4.8 Rhoi meddyginiaeth 4.9 Gofal Personol 4.10 Maeth a hydradiad
Oedolion	Uned 1: Egwyddorion a gwerthoedd iechyd a gofal cymdeithasol (Oedolion)	1.1 Deddfwriaeth, polisiau cenedlaethol a Chodau Ymddygiad ac Ymarfer 1.2 Dulliau gweithredu sy'n seiliedig ar hawliau 1.3 Dulliau gweithredu sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn 1.4 Cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant 1.5 Cymryd risgiau cadarnhaol 1.6 Cydberthnasau cadarnhaol a ffiniau proffesiynol 1.7 Cyfathrebu

Llwybr	Uned	Deilliannau
		1.8 Y Gymraeg a diwylliant Cymraeg 1.9 Dulliau gweithredu cadarnhaol i gwtogi ar arferion rhwystrol ym maes iechyd a gofal cymdeithasol 1.10 Newid a phontio ym maes iechyd a gofal cymdeithasol 1.11 Myfyrio
	Uned 3: Iechyd a Llesiant (Oedolion)	3.1 Llesiant 3.2 Ffactorau sy'n effeithio ar iechyd a llesiant 3.3 Cymorth ar gyfer gofal personol ac ymataliaeth 3.4 Gofalu am friwiau pwyso 3.5 Gofal iechyd geneuol 3.6 Gofal Traed 3.7 Rhoi meddyginiaeth 3.8 Maeth a hydradiad 3.9 Atal cwympiadau 3.10 Gofal diwedd oes 3.11 Technoleg Gynorthwyol 3.12 Nam ar y Synhwyrâu 3.13 Dementia 3.14 Iechyd meddwl 3.15 Camddefnyddio sylweddau
Y ddau	Uned 5: Ymarfer Proffesiynol fel gweithiwr iechyd a gofal cymdeithasol	5.1 Rôl a chyfrifoldebau'r gweithiwr iechyd a gofal cymdeithasol 5.2 Gweithio mewn partneriaeth 5.3 Gweithio mewn Tîm 5.4 Trin gwybodaeth 5.5 Ymddygiad personol gweithwyr iechyd a gofal cymdeithasol 5.6 Datblygiad Proffesiynol Parhaus
	Uned 6: Diogelu unigolion	6.1 Fframweithiau deddfwriaethol ar gyfer Diogelu 6.2 Diogelu unigolion rhag niwed, camdriniaeth neu esgeulustod 6.3 Ffactorau, sefyllfaoedd a champau gweithredu a allai arwain neu gyfrannu at niwed, camdriniaeth neu esgeulustod 6.4 Cofnodi ac adrodd ar ddiogelu
	Uned 7 : Iechyd a diogelwch ym maes iechyd a	7.1 Iechyd a Diogelwch yn y gweithle 7.2 Asesiadau risg ar gyfer iechyd a diogelwch 7.3 Diogelwch Tân 7.4 Symud a Thrin a Symud a Lleoli

Lefel 2 Iechyd a Gofal Cymdeithasol: Craidd

Llwybr	Uned	Deilliannau
	gofal cymdeithasol	7.5 Atal a rheoli heintiau 7.6 Diogelwch Bwyd 7.7 Sylweddau Peryglus 7.8 Diogelwch yn y lleoliad gwaith 7.9 Rheoli straen

**Rhagor o
wybodaeth**

Dylid cyfeirio ymholiadau ynglŷn â'r ddogfen hon at:

Ymholiadau
Cymwysterau Cymru
Adeilad Q2
Lôn Pencarn
Parc Imperial
Coedcernyw
Casnewydd
NP10 8AR

ymholiadau@cymwysteraucymru.org